

vesile olan şey" anlamına gelen kurban, dini bir terim olarak, "ibadet maksadıyla belirli bir vakitte belirli şartları taşıyan hayvanı usulünce boğazlamak, ya da bu şekilde boğazlanan hayvan" demektir. Arapça'da bu şekilde kesilen hayvana udhiyye denilir." (İlmihal 2, TDV, s.1) Kurban, insanın Allah'a yaklaşmasına ve O'nun rızasını kazanmasına vesile olan bir ibadettir. "Kurban" kelimesinde bu mana vardır. İnsan kurban kesmekle İbrahim (a.s.) gibi Allah'a ve O'nun emirlerine bağlılığını, gerekirse O'nun rızasını kazanmak için her fedakârılığa katlanacağını göstermiş olur. Kurbanda Niyetin Önemi: Yaptığımız her işte ve ibadette olduğu gibi kurban ibadetinde de niyetin önemli bir yeri vardır. Nitekim Yüce Allah öyle buyuruyor: لَنيَنَالَاللَّهَلُحُومُهَاوَلَادِمَاؤُهَاوَلَكِنيَنَالُهُالتَّقْوَىمِنكُمْكَذَلِكَسَخَّرَهَالَكُمْلِتُكَبِّرُوااللَّهَعَلَىمَاهَدَاكُمْوَبَشِّرِالْمُحْسِنِينَ "Onların ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşmaz. Fakat sizin takvanız (yani Allah'a olan samimi saygınız) O'na ulaşır. Allah, onları bu şekilde size boyun eğdirdi ki, size (onları emriniz altına alma) yol(unu) gösterdiği için Allah'ın büyüklüğünü haykırınız. Yaptıkları işleri güzel yapanları ve iyilikte bulunanları müjdele." (Hac, 22/37) Bu ayetlerde "kesilen kurbanlık hayvanların et ve kanlarının değil bu kesimi yapan müslümanın niyet, takva ve bağlılığının Allah'a ulaşacağı bildirilmiştir. Esasen kurbanı diğer hayvan kesimlerinden ayıran da budur. Niyette asolan kalbin niyetidir, dil ile açıkça söylenmesi gerekmez." (İlmihal II, TDV, s.8) Keseceğimiz kurbanlarımızın yaratıcımızın katında makbul olabilmesi için niyetimize çok dikkat etmeli, bu ibadetimizde sadece, et elde etme veya adet yerini bulsun gibi, başka hiçbir niyet veya maksada gönümüzde yer vermemeli, kurbanımızı sadece Yüce Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak ve O'nun bize olan sonsuz nimetlerini bir ükür nişanesi olarak kesmeliyiz. Maide suresindeki şu ayet-i kerimeler bu konuyu bir örnek vererek açıklıyor. Allah Tealâ buyuruyor. "(Ey Muhammed) Onlara Adem'in iki oğlu ile ilgili haberi hakkıyla oku. Hani her ikisi birer kurban sunmuşlardı, birinden kabul edilmiş, diğerinden kabul edilmemişti (Kurbanı kabul edilmeyen ötekine). -Seni öldüreceğim, demişti. Diğerisi ise : - Allah, yalnız kendisinden korkanlardan kabul eder, dedi ve devam etti "Allah'a yemin ederim ki sen beni öldürnek için bana el uzatsan da ben seni öldürnek için sana el uzatacak değilim. Ben, alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım." dedi. (Maide, 5/27-28) Görüyor ki, kurban kesenlerden biri iyi niyeti ve Allah'tan korkması sebebiyle sunduğu kurban kabul

görmüş, diğeri ise költü; niyeti sebebiyle kurbanı kabul edilmemiştir. Zaten kurbanımızı keserken okuduğumuz şu ayetle de niyetimizin nasıl olması gerektiği belirtiliyor.

2;15;4;18; 1573;16;6;17;14;
1589;14;4;1575;14;1578;16;10;
1608;14;6;15;1587;15;603;16;10;
1608;14;605;14;1581;18;10;14;1575;10;14;
1608;14;605;14;605;14;1575;1578;16;10;
1604;16;604;17;607;16; 1585;14;1576;17;16;
1575;604;18;1593;14;1575;604;14;605;16;10;16
06;14; 604;1575;14;
1588;14;1585;16;10;603;14; 604;14;607;15;
1608;14;1576;16;1584;14;604;16;603;14;
1571;15;605;16;1585;18;1578;15;
1608;14;1571;14;606;14;1575;18;
1571;14;608;17;14;604;15;
1575;604;18;605;15;1587;18;604;16;605;16;16;
10;606;14; "De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve
olumlu;ml;ml;m hepsi âcilemlerin Rabbi Allah iâccedil;indir. O'nun hiâccedil;bir
ortağı yoktur; bolumlye emrolundum ve ben molumsloluml;manların ilkiyim." (Enam,
6/162-163) Sevgili Peygamberimiz de bu konuda şolumlye buyurmuştur : "Amellerin kıymeti
ancak niyetlere gömredir. Herkesin niyet ettiği ne ise eline geâccedil;ecek olan ancak odur."
(Buhari, İman, 1) Kurban, İslâcilem'daki sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın bir başka
oluml;rneğidir. Her gömred;nyada sayısız hayvan kesilir ve bundan âccedil;oğunlukla
varlıklı kimseler yararlanır. Halbuki kurban bayramında kesilen kurbanlardan daha âccedil;ok
yoksullar ve hayır kurumları istifade eder. Kurban bir gelenek değil, kitap ve soluml;nnetle
meşrûciyeti sabit olan bir ibadettir. Kurban da zekat gibi Hicretin ikinci yılında meşru
kılınmıştır. Kur'an-ı Kerim'de şolumlye buyuruluyor:
604;16;10;14;1588;18;607;14;1583;15;608;15
75; 605;14;606;14;1575;601;16;1593;14;
604;14;607;15;605;18;
608;14;10;14;1584;18;603;15;1585;15;608;15
75; 1575;1587;18;605;14;
1575;604;604;17;14;607;16; 601;16;10;
1571;14;10;17;14;1575;605;1613;
605;17;14;1593;18;604;15;608;605;14;1575;15
78;1613; 1593;14;604;14;609; 605;14;1575;
1585;14;1586;14;602;14;607;15;605;
605;17;16;606;
1576;14;607;16;10;605;14;1577;16;
1575;604;18;1571;14;606;18;1593;14;1575;605;16
16; 601;14;603;15;604;15;608;1575;
605;16;606;18;607;14;1575;
608;14;1571;14;1591;18;1593;16;605;15;608;15
75; 1575;604;18;1576;14;1575;1574;16;1587;14;
1575;604;18;601;14;602;16;10;1585;14;
“Kendilerine ait bir takım menfaatlara şahit olsunlar; Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği
hayvanları kurban ederken Allah'ın adını ansınlar; siz de onlardan yiyin, yoksulu ve fakiri
doyurun.” (Hacc 22/28)

وَالْبُدْنَجَعَلْنَاهَالَكُمْمِنْشَعَائِرِاللّهِلَكُمْفيهَاخَيْرٌفَاذْكُرُوااسْمَاللّهِعَلَيْهَاصَوَافَّفَاِذَاوَجَبَتْجُنُوبُهَافَكُلُوامِنْهَاوَاَطْعِمُواالْقَانِعَوَالْمُعْتَرَّكَذلِكَسَخَّرْنَاهَالَكُمْلَعَلَّكُمْتَشْكُرُونَ& "Kurbanlık büyük baş hayvanları da sizin için Allah'ın dininin nişanelerinden kıldık. Sizin için onlarda hayır vardır.Onlar saf saf sıralanmış dururken (kurban edeceğinizde) üzerlerine Allah'ın adını anın. Yanları üzerlerine düşüp canları çıkınca onlardan siz de yiye, istemeyen fakire de istemek zorunda kalan fakire de yedirin. Şükredesiniz diye onları böylece sizin hizmetinize verdik." (Hacc, 22/36) Peygamberimiz de bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: و.عنعائشةرَضِىَاللّهُعَن.ْهاق.الت:قالرسولُاللّه:مَاعَمِلَآدَمِىٌّعَمَلاًيَوْمَالنَّحْرِأحَبَّإلىاللّهِتَعالىمِنْإهْرَاقِهِالدِّمَاءَ،إنَّهَالَتَأتِىيَوْمَ

الْقِيَامَةِ بقُرُونِهَاوَأشْعَارِهَا

وأظَْفِهَا،وَإنَّ

الدَّمَ

لَيَقَعُ

مِنَ اللّهِ

تَعالى

بِمَكَانٍ

قَبْلَ أنْ

يَقَعَ في

الارْضِ

فَطِيبُوا

بِهَا

نَفْساً. "Ademođlu kurban bayramı günü, Allah katında kurban kesmekten daha sevimli bir iş yapmamıştır. Şüphesiz ki o kesilen kurban kıyamet günü, boynuzları ve kılları ile gelir. Hiç şüphe yok ki, kurbanın kanı yere düşmeden önce Allah katında kabul görür. Öyle ise gönüllerinizi kurban ile hoş edin." (Tirmizî, Edâhî 1, (1493); İbnu Mâce, Edâhî 3, (3126) Peygamberimiz kurbanı tavsiye ederlerken kendileri bizzat kurban keserek de önek olmuşlardır. Müslim'in rivayetine göre Enes (r.a.) şöyle demiştir : وعن أبى سعيد رَضِىَ اللّهُ عَنْهُ قال : كانَ رسولُ اللّهُ يُضَحِّى بِكَبْشٍ أقْرَنَ فَحِيلٍ Ebu Said (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (sav) boynuzlu erkek bir koçu kurban etti" (Tirmizî, Edâhî 4, (1496); Ebu Dâvud, Dahâyâ 4, (2796); Nesâicirc;, Dahâyâ 14, (7, 221); Müslim, Edâhî 19.) Bir başka hadiste ise: "Allah'ın Resûlü, beyaz renkli iki koç kurban ederci." (Müslim, Adâhî 3, İbn Mâce, Adâhî 2) Kurbanın Hükmü "Kurban kesmenin fıkhî açdan değerlendirilmesi hususunda fakihler arasında görüş farklılıkları vardır. Dinen aranan şartları taşıyan kimselerin kurban kesmeleri Hanefî mezhebinde ağırlıklı görüş ve bazı müctehid imamlara göre vacip, fakihlerin çoğunluğuna göre müekked sünnettir. Kurbanın meşru kılınmış bir ibadet olduğuna dair Kur’an-ı Kerim’de deliller bulunmaktadır. Saffat Suresinde (37/107); Hz.İbrahim’ın oğlu Hz.İsmail’ın yerine bir kurbanın, Allâh tarafından kendilerine fidye (kurban) olarak verildiği açkça bildirilmektedir. Ayrıca diğ&er bazı ayetlerde de kurban ibadeti ile ilgili naslar mevcuttur:

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ

لَهُمْ
وَيَذْكُرُو
75; اسْمَ
اللَّهِ فِي
أَيَّامٍ
مَّعْلُومَا
78;ٍ عَلَى مَا
رَزَقَهُم
مِّن
بَهِيمَةِ
الْأَنْعَام
16; فَكُلُوا
مِنْهَا
وَأَطْعِمُو
75; الْبَائِسَ
الْفَقِيرَ “
Kendilerine ait bir takım menfaatlara şahit olsunlar; Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği
hayvanları kurban ederken Allah'ın adını ansınlar; siz de onlardan yiyin, yoksulu ve fakiri
doyurun.” (Hacc, /28) Hanefiler, Kuran'da Hz. Peygambere hitaben:
فَصَلِّ
لِرَبِّكَ
وَانْحَرْ "Rabbin için
namaz kıl, kurban kes" (Kevser, 108/2) buyrulmasının ümmeti de kapsadığı ve gereklilik
bildirdiği görüşündedir. Ayrıca Hz. Peygamber'in birçok hadisinde hali
vakti yerinde olanların kurban kesmesi emredilmiş veya tavsiye edilmiş, hatta
 مَنْ وَجَدَ
سَعَةً
فَلَمْ
يُضَحِّ
فَلاَ
يَقْرَبَنَّ
مُصَلاَّنَا "Kim
imkanı olduğu halde kurban kesmezse bizim mescidimize yaklaşmasın " (İbn Mace, Edahi,
2; &#Ahmed b. Hanbel, Müsned, 2, 321), عن
مِخْنَفِ بن
سليم رَضِىَ
اللّهُ
َعَنْهُ قال:
سَمِعْتُ
رسولَ اللّه
يَقُولُ: يَا
أيُّهَا
النَّاسُ
إنَّ على
كُلِّ أهْلِ
بَيْتٍ في
كُلِّ عَامٍ
أُضْحِيَة "Ey insanlar, her

kesilebilir. Kurbanın bayramın 1. günü kesilmesi daha faziletli görülmüş, kesimin gündüz yapılması tavsiye edilmiştir. 2-Kurbanın ibadet niyeti ile kesilmesi şarttır. Ortaklaşa kesilen kurbanda, ortaklardan birinin sadece et elde etme niyetiyle iştiraki diğerlerinin kurbanını geçersiz kılar. Bir kimse tek başına kesmek üzere aldığı büyükbaş hayvana, sonradan altı kişiye kadar ortak kabul edilebilir. Kurban niyetiyle alınan hayvan kesilmeden önce ölümünce, zengin kimsenin tekrar kurbanlık satın alması gerekir, fakir için gerekmez. Kurban kesen kişiler yanlışılla birbirlerinin hayvanlarını kesseler, her kesilen kurban, sahibinin kurbanı olmak üzere sahih olur. " (İlmihal II, TDV, s.7-8, kısaltılarak alınmıştır) Kesim İşlemi Nasıl Yapılmalıdır? Hayvan kesim yerine incitilmeden götürülür, kesilecek zaman da kıbleye karşı ve sol tarafı üzerine yatırılır. Elinden geldiği sürece her mükellefin kurbanını kendisinin kesmesi menduptur, değilse bir başkasına vekalet verip kestirir. Kurban sahibinin kesim esnasında orada hazır bulunması müstehaptir. Ayrıca, çevre temizliği ve ekolojik dengenin korunması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Kurbanı kesen kimse hayvana eziyet vermemeye özen göstermeli, bıçığı hayvana göstermemeli ve keskin bıçak kullanmalıdır. Efendimiz (a.s) bu konuda bakınız ne buyuruyorlar: عنشدَّادبنأوسرَضِىاللّهُعَنْهُقالقالرَسُولُاللّهِإنَّاللّهَتَعالىكَتَبَالاحْسَانَعَليكُلِّشَيْءٍفإذَاقَتَلْتُمْفَأحْسِنُواالْقِتْلَةَوَإذَاذَبَحْتُمْفأحسِنُواالذِّبْحَةَوَلْيُحِدَّأحَدُكُمْشَفْرَتَهُوَلْيُرِحْذَبِيحَتَهُأخرجهالخمسةإلاالبخارىالْقِتْلَةُوَالذِّبْحَةُالحالة،وبفتحهاالمرة

الواحدة من
القتل والذبح
وهو المصدر . Şeddâd İbnu
Evs (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdu ki: "Allah Teâlâ hazretleri, her şeyde iyiliği
emretmiştir. Öyleyse öldürdüğünüz zaman
öldürmeyi iyi yapın. Kesecek olursanız kesmeyi iyi yapın. Bıçağın ağzını bileyin.
Hayvana (zahmet vermeyin) rahat ettirin." [Müslim, Sayd 57, (1955); Tirmizî,
Diyât 14, (1409); Ebû Dâvud, Edâhi 12, (2815); Nesâî,
Dahâya 22, (7, 227); İbnu Mâce, Zebâih 3, (3170)] Hayvan yere yatırılınca şu
ayetleri okur: إِنِّي
وَجَّهْتُ
وَجْهِيَ
لِلَّذِي
فَطَرَ
السَّمَاوَا
78;ِ وَالأَرْضَ
حَنِيفًا
وَمَا أَنَاْ
مِنَ
الْمُشْرِكِ
10;نَ "Doğrusu ben yüzümü, gökleri ve yeri yaratana,
doğruya yünelerek çevirdim, ben puta tapanlardan değilim." (Enam,
6/79) قُلْ إِنَّ
صَلاَتِي
وَنُسُكِي
وَمَحْيَايَ
وَمَمَاتِي
لِلّهِ رَبِّ
الْعَالَمِي
06;َ لاَ
شَرِيكَ لَهُ
وَبِذَلِكَ
أُمِرْتُ
وَأَنَاْ
أَوَّلُ
الْمُسْلِمِ
10;نَ "De ki: Şüphesiz benim namazım, kurbanım, hayatım ve
öldümüm hepsi âlemlerin Rabbi Allah içindir. O'nun hiçbir
ortağı yoktur; böyle emrolundum ve ben müslümanların ilkiyim." (Enam,
6/162-163) Daha sonra, tekbir ve tahlil getirir: " الله
اكبر الله
اكبر لااله
الاالله و
الله
اكبرالله
اكبر ولله
الحمد بسم
الله الله

اكبر" diyerek ara vermeden kurbanını keser. Bu ayet-i kerime ile duayı okumadan sadece, "Bismillahi Allahü Ekber," yahut "Bismillah" deyip keserse yine caiz olur. Usulüne göre bir kesim yapmış olmak için , hayvanın yemek ve nefes borularıyla iki şah damarının kesilmesi gerekir. Mükellef kişi dilerse kurbandan sonra iki rekat şükür namazı kılıp dua edebilir. Kurbanın Eti ve Diğer Parçaları: Kurban etlerinden; ihtiyaç sahibi, fakir, muhtaç, kesme imkanı olmayan, uzak – yakın bütün akraba ve komşuların faydalanmaları sağlanmalıdır. Kurban Eti Nasıl Değerlendirilmelidir? Hz. Peygamber, kurban etinin üçe taksim edilip, bir bölümünün kurban kesmeyen yoksullara dağıtılmasını, bir bölümünün akraba, tanıdık ve komşularla paylaşılmasını, birinin de evde bırakılmasını tavsiye etmiştir (Ebû Dâvûd, Dahâyâ, 10). Ailenin durumuna göre etin tamamı da evde bırakılabilir. Ancak, toplumda muhtaçların arttığı dönemde kurban etinin çoğunun hatta tamamının dağıtılması uygun olur. Kurban Derisi Nasıl Değerlendirilmelidir? Kurbanın derisi, bir fakire veya hayır kurumuna verilmelidir. Hz. Peygamber, veda haccında Hz. Ali'ye, kurban olarak kesilen develerinin başında durmasını ve bunların derileri (ile sırtlarındaki çulları)nı sadaka olarak vermesini, kasap ücreti olarak bunlardan bir şey vermemesini emretmiştir (Ebu Davud; Menasik, 20). Buna göre kurban derilerinin para karşılığında satılması, kurbanın kesimi veya bakımı için ücret olarak verilmesi uygun değildir. Kurbanın Bedelini Yoksullara Vermekle Kurban Kesilmiş Olur mu? Bazı kimseler hemen her yıl kurban bayramında bu soruyu sorarlar: Hayvanı kesmeden canlı olarak veya bedelini yoksullara vermekle kurban kesilmiş olur mu? Kurbanın rükü, kurban edilmesi câiz olan hayvanlardan birini kesmek olduğundan, hayvanı kesmeden canlı olarak veya bedelini yoksula vermekle kurban ibadeti yerine getirilmiş olmaz, bu ancak sadaka olur. Peygamberimiz kızı Hz. Fâtima'ya : "Kurbanın kesilirken orada hazır bulun. Zira işlemiş olduğun her günah, kurbanın kanından ilk damlası yere düştüğünde, başışlanır" (Et-Tergib ve't-Terhîb, Beyrut, 1968, c. 2, s. 154) buyurmuştur. Mükellef kişi kendisi kesemiyorsa ehil olan birisine kestirmelidir. Hayvan kesmede ehil olmayan yani bunu beceremeyen kimseler, hayvana eziyet ederler ki, bu haramdır, günahtır. Bir ibadet yapılırken günah işlenmez. Hemen her yıl kurban bayramı günlerinde televizyon ekranlarına yansıyan görüntüler, seyredenlere büyük rahatsızlık vermektedir. Bu görüntülerin ortadan kalkması, kurbanların ehil olan kimseler tarafından kesilmesine bağlıdır. Ehil kimse bulamayanlar kurbanlarını mezbahalarda kestirmelidirler. Yurtdışında bulunanlardan kurbanlarını memleketlerinde kestirmek isteyenler, bir tanıdıklarına vekâlet vermek suretiyle kurbanlarını kestirebilirler. Böyle yaptıkları takdirde hem kurbanları kesilmiş, hem de daha iyi değerlendirilmiş olur. Kurban etinden müslüman olmayan komşulara da vermek caizdir. Kurban Bayramı Bayram, Peygamberimizin Mekke'den Medine'ye hicretlerinin ikinci yılında meşru kılınmıştır. عن

عبداللّه

بْنِ قرط

قَالَ: قَالَ

رَسُولُ

اللّهِ: إنَّ

أعْظَمَ

الايَّامِ

عِنْدَ

اللّهِ

يَوْمُ

النَّحْرِ
ثُمَّ يَوْمُ
النَّفْرِ.
أخرجه أبو
داود. يَوْمُي
النَّفْرِي
هو اليوم
الثاني من
أيام التشريق .
Abdullah İbnu Kurt anlatıyor: "Resulullah (a.s) buyurdular ki:"Allah indinde günlerin en
büyüğü; Kurban bayramı günüdür, bunu, fazilette Nefr
günü (teşrik günlerinin ikinci günü) takib eder." ي[(Ebû
Davud, Menâsik 19, (1765).] وعن أنسٍ
رَضِيَ
اللّهُ عَنْه
قال.: قَدِمَ
رَسُولُ
اللّهِ
وَلَهُمْ
يَوْمَانِ
يَلْعَبُونَ
فِيهِمَا
فَقَالَ.: مَا
هذَانِ
الْيَوْمانِ
67; قَالُوا.:
كُنَّا
نَلْعَبُ
فِيهِمَا في
الْجَاهِلِي
17;َةِ.. فقَالَ.:
قَدْ
أبْدَلَكُمُ
اللّهُ
خَيْراً
مِنْهُمَا:
يَومَ
الاضْحى
وَيَوْمَ
الْفِطْرِ. Peygamberimiz
Medine'ye hicret buyurdularında Medinelilerin eğlendikleri iki günleri vardı. Peygamberimiz:
"Bu günler ne oluyor?" diye sorduğunda, onlar "Biz cahiliyette bu günlerde oynayıp
eğlenirdik." dediler. Bunun üzerine peygamberimiz : "Bunların yerine Allah Teâla size
daha hayırlı iki gün verdi: Ramazan bayramı, kurban bayramı" buyurdu. [Ebû Davud,
Salât 245, (1134); Nesâî, lydeyn 1, (3, 179).] وعن
أبي هريرة
رَضِىَ
اللّهُ عَنْه

¢ال: ¢َالَ
النَّبِيُ
صَلَّي
اللّهُ
عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ:
الصَّومُ
يَومَ
تُصُومُونَ
وَالفِطْرُ
يَوْمَ
تُفْطِرونَ،
وَالاَضْحَى
يَوْمَ
تُضَحُّونَ.
أخرجه أبو
داود
والترمذي. Hz. Ebu Hureyre (r.a)
anlatıyor: "Rasulullah (s.a.v.) buyurdular ki:"(Muteber) oruç, (hep beraber) tuttuçgünde
kidir. (Muteber) iftar, (hep beraber) ettiçgünde
kidir. (Muteber) kurban (hep beraber) kurban kestiçgünde
kidir." [Tirmizî, Savm 11, (697); Ebu Dâvud,
Savm 5, (2324)] Ramazan bayramı namazı gibi kurban bayramı namazı da vaciptir ve Cuma
namazının şartlarına tabidir. Yani Cuma namazını kılmakla yükümlü
olanlar, bayram namazını kılmakla da yükümlüdürler. Ancak Cuma namazı farz,
bayram namazı ise vaciptir. Bayram Namazının Kılınışı Şöyledir: Bayram
namazı, güneş doğduktan ve kerahet vakti çiktikten sonra, öğleye kadar
kılınır. Herhangi bir sebeple ilk günü kılınmazsa ertesi günü kılınır.
Bayram namazı Cuma namazı gibi ancak cemaatle kılınır. İki rekattır. Şöyle niyet edilir:
"Niyet ettim Allah rızası için kurban bayram namazını kılmaya, uydum imama." Bundan
sonra tekbir alınır. Birinci rekatta "Sübhanekç" okunur. Sonra imam açktan,
cemaat tarafından da gizlice üç defa "Allahü Ekber" diye tekbir alınır. İlk iki
tekbirde eller yukarı kaldırılır, sonra yanlara salıverilir. Üçüncü
tekbirin peşinden eller yanlara salıverilmeyip bağlanır. İmam Fatıha ve sure okur; cemaat dinler. Sonra
diğer namazlarda olduğu gibi rükû ve secde yapılır. İkinci rekata kalkıldığında imam
önce Fatıha ve sûre okur. Sonra birinci rekatta olduğu gibi üç defa tekbir
alınır. Her üç tekbirde de eller yukarı kaldırılıp yanlara salıverilir.
Dördüncü tekbir ile rükûa gidilir ve secdeler yapılarak oturulur,
tahiyyât ve salli barik okunur, sonra selâm verilir. Bayram
Gecesi ve Günlerinde Yapılması Müstehap Olan Şeyler Öncelikle şunu belirtelim
ki; Arefe günü sabah namazıyla başlayıp, bayramın dördüncü
günü ikinci namazı dahil 23 vakit olan "teşrik" tekbirlerini, her farz namazın sonunda
getirmeyi unutmamalım. a) Bayram gecelerini dua ve ibadetle ihya etmek, kaza namazı kılmak,
Kur'an okumak ve Allah Teâlâ'dan af ve mağfiret dilemek. Çünkü
duaların makbul olduğu gecelerden birisi de bayram geceleridir. Nitekim Peygamberimiz
şöyle buyurmuştur: "Ramazan ve kurban bayramı gecelerini, sevabını umarak ibadetle
geçiren kimsenin kalbi, kalplerin öldüğün ömez."
(Mecmeu'zevâid, Beyrut, 1967, c. 2, s.198) b) Bayram sabahı erken kalkarak yıkanıp
temizlendikten sonra namaza gitmek. c) Güzel koku sürünmek. d) Temiz ve yeni

elbise giyinmek. e) Gücü yetiyorsa namaza yürüyerek gitmek. f) Güler yüzlü ve sevin¸li gürünmek. g) Yoksullara ¸ok¸a sadaka vermek. h) Bayram namazına giderken yolda tekbir getirmek. i) Kurban kesecekse kurban etinden yiyinceye kadar oru¸ tutuyormuş gibi bir şey yiyip i¸memek. j) Kurban etinden iftar etmek. ¸nkü peygamberimiz böyle yaparlardı. k) ¸oluk ¸ocuğuna bolluk göstermek. Bütün bunlar bayramda yapılması müstehap olan işlerdir. Değerli müminler! Bayram günleri sevin¸ günleridir. Bu günlerde sevin¸li ve güler yüzlü görünmek tavsiye edilmiştir. Bu itibarla bayramın toplum hayatımızda üstün yeri ve değeri vardır. Bayram günleri toplum şuurunu bütünleşir. Toplum fertleri birbirleriyle sevinip kaynaşır. Hayatın bitmek tükenmek bilmeyen sıkıntıları i¸inde bunalan, bitkin ve yorgun hale gelen insanları bayramlar din¸leştirir ve ¸alışma azimlerini artırır. Bu günlerde akraba ve komşularımızla olan ilişkilerimiz kuvvetlenir, birlik ve kardeşliğimiz güçlenir. Bayram sabahı camilerimizi dolduran kalabalıkların hep birlikte ve i¸tenlikle yüce Allah'a yünelmeleri, O'ndan af ve bağış dilemeleri ayrı bir önem taşır. ¸nkü böyle bir ama¸la bir araya gelen, aynı iman ve heyecanı taşıyan toplulukları yüce Allah'ın rahmeti kuşatır ve onları affeder. Bu günlerde annemizin-babamızın ellerini öpüp hayır dualarını almalıyız. Dinimizde Allah'a ibadetten sonra anne ve babaya saygı ve iyilik emredilmiş, onlara karşı "öf" demek dahi yasaklanmıştır. Akraba ve komşularla tebrikleşerek, karşılıklı sevgi ve saygı duyguları aktarılmalı, karşılaştığımız herkesle selâmlaşarak tebrikleşmeliyiz. Tanıdıklarımızı ziyaret ederek hatırlarını sormalı ve gönüllerini almalıyız. Hastanelerde ve evlerde yatan hastaları görmeli, şifa dileklerimizi sunmalıyız. Yetimlerle ve kimsesiz ¸ocuklarla ilgilenip onları okşamalı ve onlara anne ve baba gibi davranmalıyız. ¸evremizdeki yoksullara ve bakıma muhta¸ ¸ocuklara yardım ellerimizi uzatmalı, onların da bayram sevinci yaşamalarını sağlamalıyız. Bizden hayır dua bekleyen ölülerimizin mezarlarına giderek onlara dua etmeli, ruhları i¸in hayır ve hasenatta bulunmalıyız. Tanıdıklarımızdan dargın olanları barıştırmaya ¸alışmalı ve aralarını bulmalıyız. Her zaman olduğu gibi bayram günlerinde de İslâm'in emrettiği şekilde ¸evremizdeki insanlara iyi davranmalı, incitici ve zarar verici davranışlardan sakınmalıyız. Bütün bunlar, toplumu oluşturan fertleri birbirleriyle kaynaştırarak milli birliğin sağlanmasında ve toplumu rahatsız eden ayrılık ve düşmanlıkların yok olmasında etkili olur. Bu duygularla hepinizin kurban bayramını tebrik ediyor, daha nice bayramlara sağlıklı, huzurla erişmemizi Cenâb-ı Hak'tan diliyorum. Mübarek bayramın ülkemize, İslâm alemine ve bütün insanlığa iyilik ve hayırlar getirmesini diliyorum. Cenâb-ı Hak yaptığımız ibadetleri ve keseceğimiz kurbanları rızasına muvafık eylesin ve bizi kendisine ibadetten ayırmasın . NOT: " Lütfi ŞENTüRK, önnek Vaazlar, D.İ.B.Yayınları, s. 100-111 " Bu kitaptaki "Kurban ve Kurban Bayramı" adlı vaazından bazı değişiklikler yapılarak hazırlanmıştır

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)